

REPUBLIKA SLOVENIJA

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

61001 LJUBLJANA, KIDRIČEVA 2

Telefon (061) 325361, poštni predal št. 640, 642

Številka: 0016/8-S-010/14-91

Datum: 26/6-1991

VSEM OBČINSKIM UPRAVNIM ORGANOM
ZA NOTRANJE ZADEVE V R SLOVENIJI
IN
MESTNEMU SEKRETARIATU ZA NOTRANJE
ZADEVE MESTA LJUBLJANE

SKUPŠČINA OBČINE NOVA GORICA			
Prejeto: 27 06 1991			
Org. št.	Številka	Fol.	Vredn.
8/3261-12/		-	-

181

ZADEVA: IZVAJANJE ZAKONA O TUJCIH IN ZAKONA O POTNIH LISTINAH
DRŽAVLJANOV REPUBLIKE SLOVENIJE

V Uradnem listu Republike Slovenije letnik 1, št. 1/91 z dne 25/6-1991 so objavljeni vsi osamosvojitveni predpisi Republike Slovenije, ki začnejo veljati z dnem objave oziroma razglasitve t.j. 25/6-1991. Med temi predpisi sta objavljena tudi Zakon o tujcih in Zakon o potnih listinah državljanov Republike Slovenije.

Zaradi enotne politike izvajanja omenjenih zakonov, vam naročamo naslednje:

1. Vse državljane drugih republik, ki so po 23/12-1990 prijavili stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali imajo prijavljeno začasno prebivališče oziroma želijo prijaviti stalno ali začasno prebivališče se v vseh upravnih postopkih iz področja notranjih zadev v zvezi uveljavljanja pravic obravnava kot tujce (prijava-odjava prebivališče, izdaja javnih listin kot npr. osebna izkaznica, potni list itd.).
2. Z oziroma na določila 13. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji so državljani drugih republik, ki so na dan 23/12-1990 imeli stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in imajo tu še vedno stalno prebivališče, v pravicah in dolžnosti izenačeni z državljani Republike Slovenije.
3. Do pričetka izdaje potnih listin na podlagi Zakona o potnih listinah državljanov Republike Slovenije ste dolžni vse zadeve v zvezi z izdajo potnih listin urejati v skladu z 39. členom citiranega zakona:

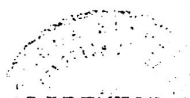
- uporabljajo se vsi dosedanja obrazci potnih listin;
- potni listi se izdajajo z veljavnostjo 10 let, občanom, ki so dosedaj še imeli potni list veljaven po dosednjem zakonu.

- otroški potni list se izdaja z veljavnostjo 5 let (drugi odstavek 17. člena). Dosedanji otroški potni list se izdajajo, dokler jih imate na zalogi, nato se otrokom do 18 leta starosti izdajajo potni listi (rdeči) z veljavnostjo 5 let;
- vpis v potni list je možen le za otroke do 15 leta starosti. (7. člen);
- skupinski potni list: če stranke predložijo fotografije, jih v skupinski potni list nalepite, v kolikor pa stranke slik ne predložijo jih glede na to, da v zakonu ni več predvideno lepljenje slik v skupinski potni list, samo opozorite na morebitne nevšečnosti v tujini;
- vizumov, razen za diplomatski in službeni potni list ni, vendar se občanu na njegovo željo izda za države, za katere so po prejšnjih predpisih še potrebni;
- opozarjamo na nov rok izdaje potnih listin, ki je 15 dni;
- opozarjamo tudi, da občani, ki niso stari 18 let in so že v delovnem razmerju, ne morejo samostojno vlagati zahtev za izdajo potne listine;
- na vlogi za izdajo potne listine se zbirajo samo podatki, iz 24. člena zakona;
- nabornikom in vojaškim obveznikom ni potrebno pri izdaji potne listine priložiti dovoljenja upravnega organa za ljudsko obrambo. Dovoljenje je potrebno le za osebe po 25. členu zakona;
- posebej opozarjamo na 28. člen zakona, kjer so določeni razlogi za zavrnitev izdaje ali odvzem potne listine in vizuma;
- glede urejanja vsebine 29. člena smo obvestili Republiški sekretariat za ljudsko obrambo in Republiški sekretariat za pravosodje in upravo, da svoje organe oziroma sodišča opozorijo na učinkovito in pravočasno izvajanje omenjene določbe;
- pri izdaji potnega lista ni več ugotavljanja zadržkov za občane, ki imajo v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče manj kot 5 let.

4. Ob reševanju upravnih zadev v skladu z zgornjimi točkami ažurno vodite oziroma urejajte ustrezne evidence s tega področja.

Pripominjamo, da štejte navedeno strokovno inštrukcijo kot preleminarno. V naslednjem tednu predvidevamo organizacijo posveta za vse občinske uprave organe s tega področja dela, zato vam hkrati naročamo, da se na posvet pripravite s konkretnimi vprašanji in predlogi. Do tega časa se o vseh morebitnih nejasnostih konzultirajte z oddelkom za javni red in mir, potne liste in tujce Uprave za upravno pravne zadeve.

O datumu posveta vas bomo naknadno obvestili.

Slavko Debelak

mag. Slavko Debelak
DIREKTOR UPRAVE ZA UPRAVNO PRAVNE ZADEVE

Ta depeša je bila poslana vsem občinskim upravnim organom na prvi dan obstoja nove države (26. 6. 1991). Občinski notranji organi so se kasneje s spremembo državne ureditve preoblikovali v upravne enote in so izvajali javno funkcijo urejanja upravnih notranjih zadev. Vse zadeve glede urejanja statusov, vključno z urejanjem prijave prebivališča, so bile v pristojnosti teh občinskih upravnih organov.

Depeše kot take so instrument, navodila, preko katerih ministrstva pojasnjujejo, usmerjajo ali kako drugače razlagajo zakonska pravna pravila ali premoščajo zagate v praksi. V osnovi so torej depeše in usmeritve sestavni del delovanja države, težava pa nastane, ko se preko njih razlagajo nejasna ali vsebinsko prazna pravna pravila zakonov. V teh primerih se lahko zgodi, da depeše in usmeritve (torej ministrstvo) prekoračijo svojo vlogo in prevzamejo vlogo zakonodajalca, kar pa je absolutno nedopustno in protipravno.

S to depešo je Republiški sekretariat za notranje zadeve (danes MNZ) na prvi dan obstoja nove države pojasnjeval določena pravna vprašanja glede urejanja statusa tujcev –državljanov drugih republik SFRJ, ki so še prejšnji dan kot državljani SFRJ zakonito in brez kakršnihkoli dovoljenj kot domačini prebivali v Sloveniji.

Iz depeše je razvidno, da je tedaj država vse stalne prebivalce iz drugih republik, ki so prebivališče prijavili pred plebiscitom, v pravicah in dolžnostih izenačila z državljani nove države. Ni jasno točno kaj to pomeni, saj niti Zakon o tujcih niti ta depeša nista pojasnila, kako bo ta kategorija imela možnost regulirati svoj dejanski položaj stalnega prebivalca, saj je glede tega Zakon o tujcih molčal (nekateri so v Sloveniji živeli desetletja). Zaradi nejasnosti (položaj stalnega prebivalca oz. tujca z dovoljenjem za stalno prebivanje namreč ni enak pravnemu položaju državljana) se v tej depeši kažejo prvi zametki tega, kar se je kasneje zgodilo – izbrisa.

Poleg te kategorije, so oblasti (brez pravnega temelja!) razlikovale tudi državljane drugih republik SFRJ, ki so stalno prebivanje prijavili med plebiscitom in osamosvojitvijo – to kategorijo so (brez pravne podlage!) obravnavali kot tujce, kot da ne prebivajo stalno v Sloveniji. Poudarjamo, da je vpliv na pravni status posameznika imel lahko samo datum osamosvojitve, nastanka nove države, nikakor pa pravnih posledic glede statusa neke osebe ni mogel imeti plebiscit (tudi državljani nove države RS so postali državljani šele po osamosvojitvi!). Včeraj torej domačin, stalni prebivalec, danes tujec brez statusa.

Ta prva depeša je bila sprejeta pred posebnim »posvetom ... s tega področja dela« in sama po sebi med vrsticami izbris zgolj nakazuje (in seveda iz današnjega vedenja o izbrisu). Kljub temu pa bi se izbrisu država na dan izdaje te depeše še lahko izognila.